

امضای تفاهم نامه با ستاد کل نیروهای مسلح درباره جذب نخبگان عرصه حقوق

قائم مقام پژوهشگاه قوه قضائیه با اشاره به امضای تفاهم نامه با ستاد کل نیروهای مسلح درباره جذب نخبگان عرصه حقوق گفت: اتفاقی که افتاد این است که از سال گذشته تا به حال یک سری افراد توانمند به پژوهشگاه قوه قضائیه معرفی شدند.

به گزارش ایسکانیوز و به نقل از میزان، یکی از لوازم توسعه و پیشرفت در هر امری توجه به ابعاد علمی آن است، اگر برای هر کار جدیدی که قرار است رخ دهد کار پژوهشی متناسب انجام شود احتمال خطا و شکست در آن کاهش یافته و احتمال موفقیت در آن کار دوچندان خواهد شد در همین رابطه یکی از اقدامات مهم دستگاه قضایی در سالیان اخیر ایجاد ساختاری با عنوان پژوهشگاه قوه قضائیه است. پژوهشگاهی که با هدف تامین نیازهای علمی و پژوهشی دستگاه قضایی راه اندازی شد و با وجود اینکه کمتر از ۵ سال از عمر آن می‌گذرد اقدامات پژوهشی بسیاری در آن انجام شده و این پژوهشگاه به خوبی توانسته است جای خود را در دل جوامع دانشگاهی و اساتید و پژوهشگران باز کند و با تمرکز بر برگزاری نشست‌های نقد آراء، در راستای شفافیت آرا قدم بردارد.

پژوهشگاه قوه قضائیه زیر نظر معاونت منابع انسانی قوه قضائیه قرار دارد و دستاوردهای پژوهشی ارزشمندی در چند ساله اخیر داشته است که در مصاحبه با دکتر بهزاد پورسید قائم مقام این پژوهشگاه به بررسی این اقدامات پرداخته‌ایم که بخش دوم این گفت‌وگو در ادامه قابل ملاحظه است:

پژوهشگاه قوه قضائیه به نحو مطلوبی مورد شناسایی مراکز علمی قرار گرفته است

پورسید در رابطه با تعامل پژوهشگاه قوه قضائیه با سایر مراکز پژوهشی و دانشگاه‌ها گفت: در این رابطه ما در ابتدا یک دوره شناسایی داشتیم. چون لازم دانستیم که باید پژوهشگاه بین جوامع علمی و دانشگاهی شناخته شود.

وی تصریح کرد: خوشبختانه از زمانی که پژوهشگاه قوه قضائیه کار خود را شروع کرده به نحو مطلوبی مورد شناسایی مراکز علمی قرار گرفته است.

قائم مقام پژوهشگاه قوه قضائیه خاطر نشان کرد: با این کار خروجی کارهای پژوهشگاه اعتمادی زیادی را در بین این مراکز ایجاد کرده و در حال حاضر اقبال گسترده‌ای برای همکاری‌های مشترک و تعاملات با پژوهشگاه وجود دارد.

امضای تفاهم نامه با ۲۶ یا ۲۷ مرکز پژوهشی و دانشگاهی

وی گفت: در حال حاضر شاید با ۲۶ یا ۲۷ مرکز پژوهشی و دانشگاهی تفاهم نامه همکاری امضا کرده‌ایم و حوزه‌های تعاملی خوبی را تشکیل داده‌ایم. این تعاملات صرفاً مربوط به قوه قضائیه نیست، چون دنبال این هستیم که بتوانیم با تعاملات بیشتر به معرفی بیشتر پژوهشگاه و استفاده از ظرفیت متقابل بپردازیم.

پورسید تصریح کرد: این امر به معنای این است که قوه قضاییه می‌تواند از ظرفیت سایر دستگاه‌ها و مراکز استفاده کند. هدف ما این است که پژوهشگاه قوه قضاییه بتواند به پل و واسطه‌ای بین دستگاه قضایی و مراکز علمی، دانشگاه‌ها، پژوهشگران و ... تبدیل شود و ارتباطی که قوه قضاییه نیاز دارد با دانشگاه‌ها و مراکز علمی کشور برقرار کند از طریق ما صورت گیرد تا بتوانیم این ظرفیت را به مجموعه قوه قضاییه منتقل کنیم.

در برنامه ۵ ساله پیش بینی شده که پژوهشگاه باید این ساماندهی را انجام دهد

قائم مقام پژوهشگاه قوه قضاییه با بیان اینکه باید به آن توجه داشت این است که در واقع پژوهشگاه قوه قضاییه قرار نیست جانشین یا رقیب نهادهای پژوهشی کشور شود، گفت: ما می‌خواهیم برای رسیدن به اهداف قوه قضاییه از همه امکانات آنها استفاده کنیم. مثلا در چارچوب تفاهم نامه‌ها مسائل پژوهشی به دانشگاه‌های سراسر کشور ارجاع شود.

پورسید ادامه داد: نکته دیگر که در قوه قضاییه مراکز متعددی در حال انجام فعالیت پژوهشی هستند که نیاز است متمرکز شوند. در این جهت در برنامه توسعه‌ای که اخیرا ابلاغ شد پیشنهاد شده است که باید این فعالیت‌ها تجمیع شود و پژوهشگاه مسئولیت این تجمیع را دارد.

وی افزود: در واقع معاونت راهبردی مسئولیت اصلی را دارد و ما آن نهادی هستیم که باید این تجمیع در آن صورت بگیرد. طبق آنچه در برنامه توسعه دیده شده ساماندهی امر پژوهش پژوهش در پژوهشگاه قوه قضاییه است.

قائم مقام پژوهشگاه قوه قضاییه گفت: این بدین معنی است که ما ببینیم چه کسانی و در چه بخش‌هایی در قوه قضاییه کارهای پژوهشی انجام می‌دهند؟ آیا باید همچنان مستقل جلو روند یا باید امور پژوهشی آنها به ما واگذار شود؟ چرا که خیلی از این واحدها، واحدهای سفارش پژوهش هستند که به جای اینکه مستقلا سفارش دهند از دستگاه‌های اجرایی یا افراد دیگر می‌توانند از طریق پژوهشگاه این کار را انجام دهند.

پورسید اضافه کرد: اگر این کار از کانال ما انجام شود منافی دارد. مثلا ممکن است بگوییم که این کار را قبلا انجام داده ایم. یعنی اگر امر پژوهش در قوه قضاییه در یک جا متمرکز بشود حتما خیری در آن هست و خیلی حرفه‌ای تر و دقیق تر می‌شود از نتایج آن استفاده کرد.

وی گفت: همانطور که گفتیم در برنامه ۵ ساله هم پیش بینی شده که پژوهشگاه باید این ساماندهی را انجام دهد و این کار از طریق شناسایی و تجمیع امور پژوهشی می‌تواند اتفاق بیفتد.

نباید مانع از فعالیت سایر واحدهای پژوهشی در قوه قضاییه شویم

قائم مقام پژوهشگاه قوه قضاییه بیان داشت: ما در ابتدای کار پژوهشگاه این اعتقاد را داشتیم که چرخه‌ای که کار می‌کند را نباید متوقف کرد. نباید به امید اینکه ما شروع به کار کرده‌ایم باقی پژوهش‌ها متوقف شود بلکه معتقد بودیم تا وقتی که آنها هستند و کار می‌کنند نباید مانع از فعالیت سایر واحدهای پژوهشی در قوه قضاییه شویم.

وی گفت: این نگاه و ایده هنوز سر جای خود است؛ یعنی تا وقتی که این واحدها می‌توانند کار مستقلی داشته باشند که همپوشانی با سایر واحدها ندارد.

امضای تفاهم نامه با ستاد کل نیروهای مسلح درباره جذب نخبگان

پورسید درباره جذب نخبگان و ارائه طرحی برای همکاری سربازان نخبه با پژوهشگاه هم بیان داشت: در راستای جذب نخبگان کشوری نگاه ما این بود که از ظرفیت های کشور بتوانیم استفاده کنیم.

وی ادامه داد: برای این کار تفاهم نامه ای با ستاد کل نیروهای مسلح امضا شد و اتفاقی که افتاد این است که از سال گذشته تا به حال یک سری افراد توانمند به پژوهشگاه قوه قضاییه معرفی شدند.

رابطین پژوهشی پژوهشگاه در همه استان ها فعال هستند

قائم مقام پژوهشگاه قوه قضاییه تصریح کرد: قبلا مشکلی که داشتیم این بود که بخشی عمده ای از نخبگان از طرف خود نیروهای مسلح جذب می شدند، مخصوصا برای رشته حقوق که این افراد اول از همه در خود نیروهای مسلح جذب می شدند.

وی درباره حمایت از طرح های پژوهشی قضات و کارکنان دستگاه قضایی گفت: در این خصوص یکی از رویکردهای پژوهشگاه استفاده از ظرفیت های پژوهشی همه همکاران قضایی در همه استانها است.

پورسید ادامه داد: در حال حاضر در ابتدایی ترین حالت رابطین پژوهشی ما در همه استان ها فعال هستند. هدف ما از فعالیت رابطین این است که قضات دست به قلم که اهل ایده و فکر هستند را به ما معرفی کنند.

شناسایی قضاتی که سابقه کار علمی دارند

وی تصریح کرد: اولویت کاری ما در استفاده از ظرفیت های استانی تامین نیازهای خود استانها است. اینکه ببینیم استان چه نیاز پژوهشی دارد تا بتوانیم از طریق نظارت علمی و بهره برداری از ظرفیت خود آنها نیازشان را تامین کنیم. لذا یکی از کارهای ما برای حمایت از قضات شناسایی قضات است که سابقه کار علمی دارند.

قائم مقام پژوهشگاه قوه قضاییه ادامه داد: کار دیگر این بود که فعالیتهای پژوهشی قضات جزو ساعات آموزشی آنها حساب شود. لذا بر اساس مصوبه شورای آموزش حوزه معاونت منابع انسانی این ارزیابی به پژوهشگاه واگذار شد و از این به بعد کارهای پژوهشی قضات را ما باید ارزیابی کرده تا بتوانیم امتیاز دهیم، این کار سبب می شود در حمایت از فعالیت های پژوهشی قضات و حتی همکاران اداری دستان بازتر باشد.

پورسید ادامه داد: ما به طور طبیعی از استانها مراجعه کنندگانی داریم که کارهای علمی خود را به صورت روتین برای ما می فرستند. البته شاید بخشی از این کارها مستقیما به کارهای پژوهشگاه مربوط نباشد ولی ما در مرکز مطبوعات و انتشارات قوه قضاییه آنها را منتشر می کنیم.

تاکنون ۲ جلد از پژوهش‌های علمی قضاات استان فارس منتشر شده است

وی گفت: این کارها بعد از داوری به نام خود قضاات در استانها منتشر می‌شود. به عنوان مثال تاکنون ۲ جلد از پژوهش‌های علمی قضاات استان فارس را تحت عنوان اندیشه‌های قضایی منتشر کرده‌ایم.

قائم‌مقام پژوهشگاه قوه قضاییه تصریح کرد: با این کار سایر استان‌ها به ما مراجعه می‌کنند که کارهای ما را نیز منتشر کنید؛ چراکه برای استان بازتاب دارد. مثلاً زمانی که قاضی مشاهده می‌کند تلاشش به نام خودش منتشر می‌شود به ادامه همکاری و انجام کارهای پژوهشی دلگرم‌تر می‌شود.

پورسید ابراز امیدواری کرد که با فعال‌تر شدن رابطین پژوهشی در استان‌ها بتوانیم از ظرفیت‌های قضاات در سراسر کشور بهتر استفاده کنیم.

مزیت‌های چاپ مقاله قضاات در مجله نقد رای و حقوقی

وی با بیان اینکه مجله نقد رای و مجله حقوقی که دو مجله پژوهشگاه هستند این اجازه را دارد که مقاله قضاات را بپذیرد و تحت سیستم داوری سخت این مجلات قرار دهد، به مزیت‌های آن اشاره کرد و افزود: مزیت این کار این است که اگر مقاله‌ای در این مجلات منتشر شود اداره کل آموزش قوه قضاییه این مقالات را فعالیت پژوهشی محاسبه می‌کند که در آموزش ضمن خدمت قضاات موثر است.

پورسید گفت: مجله نقد رای در حوزه جاری زندگی قضاات است و قضاات می‌توانند در این مجله مقاله بفرستند و اگر چاپ شود برای آنها امتیاز است، چون مجله حقوقی دادگستری کمی جنبه آکادمیک دارد.

وی در رابطه با نحوه شناسایی و تامین نیازهای پژوهشی قوه قضاییه گفت: ما دو روش شناسایی و معرفی نیاز را مورد توجه قرار داده‌ایم برای این کار نیاز به یک بخش نیازسنجی داریم.

قائم‌مقام پژوهشگاه قوه قضاییه بیان داشت: باید بدانید بخشی از این نیازسنجی‌ها از دل مطالعات دیگر به دست می‌آید. مثلاً در حوزه مباحث مربوط به تحول قوه قضاییه یا آسیب‌شناسی قوه قضاییه کار پژوهشی انجام می‌دهیم که از دل آن ۵۰ نیاز دیگر شناسایی می‌شود.

وی گفت: بخش دیگری از شناسایی نیازها از طریق ارتباطات و مکاتباتی که از دو سه سال گذشته اتفاق افتاده انجام می‌شود. مثلاً برای سال آینده که برنامه پژوهشگاه بسته می‌شود حوزه‌های مختلف معاونت‌ها نیازهای خود را به ما اعلام کنند. در این راستا سال گذشته اتفاق خوبی افتاد و خیلی از نیازهای معاونت‌های مهم که بیشتر کارهای نظری و علمی به آنها مرتبط بود استخراج شده و نهایتاً با ارائه لیستی از ما خواستند که روی آنها کار کنیم.

پورسید تصریح کرد: گاهی اوقات واحدها به طور مستقیم به ما سفارش داده می‌دهند. بعضی از کارها نیز وقتی که در فرآیند مشترک قرار می‌گیریم مشخص می‌شود مثلاً وقتی که برای معاونت حقوقی کار مشترکی انجام می‌دادیم به این نتیجه رسیدیم که برای پیش‌نویس لایحه قانونی کار مطالعاتی لازم است.

پژوهشگاه سعی کرده از کارهای پژوهشی سایر واحدها پشتیبانی لازم را داشته باشد

وی گفت: نکته دیگر این است که گاهی اوقات در تهیه پاسخ برای همکاران قضایی و نظریه مشورتی، همکاران اداره حقوقی به این نتیجه می‌رسند که قبل آن کار مطالعاتی لازم است که انجام شود. در این راستا در حال حاضر تعامل دو طرفه ای وجود دارد.

قائم مقام پژوهشگاه قوه قضاییه تصریح کرد: پژوهشگاه سعی کرده از کارهای پژوهشی سایر واحدها پشتیبانی لازم را داشته باشد. در برنامه پنج ساله نیز به آنچه در قوه قضاییه باید کار شود و برای آنها کار در پژوهشگاه مشخص شده است توجه کرده ایم.

پورسید در پاسخ به این که آیا به نظر خودتان به اهدافی که از تاسیس پژوهشگاه داشتید دست یافته اید، گفت: یک مرکز پژوهشی وقتی که تاسیس می‌شود به طور طبیعی یک نگاه فعلی و یک نگاه آینده نگر دارد.

وی ادامه داد: پژوهشگاه از دیدگاهی که بخواهد اتاق فکر قوه قضاییه باشد به نوعی توانسته خود را جا بندازد. چون همین که از معاونت های قوه قضاییه به ما ارجاع کار می‌شود یعنی احساس نیاز و اعتماد به ما حاصل شده است.

قائم مقام پژوهشگاه قوه قضاییه تصریح کرد: اما در بخش نگاه به آینده و اثرگذاری بر مشکلات قوه قضاییه و رفع چالش ها هنوز ابتدای راه هستیم و برای اثرگذاری بیشتر هنوز در مرحله تثبیت هستیم و به مرحله توسعه نرسیدیم.

پورسید در پایان خاطرنشان کرد: اگر به مرحله توسعه برسیم آن زمان می‌توان گفت پژوهشگاه قوه قضاییه به یک وضعیت ایده ال رسیده است، اما فعلا درباره مرحله تثبیت نمی‌توانیم احساس رضایت کنیم. چون اگر این حس را داشته باشیم اشتباه کرده ایم، هرچند از سال گذشته تا امسال روندروبه رشدی طی کردیم.